

Előfizetési árak:
 Egész évre 6 frt — kr.
 Félévre . . 3 „ — „
 Negyedévre 1 „ 50 „
 Egy óra . . — „ 60 „
Vidékre postán:
 Egész évre . . 10 frt.
 Egyes szám **2 kr.**

VÁSÁRHELYI NAPLÓ.

TÁRSADALMI LAP.

Megjelenik, ünnep és vasárnap utáni napot kivéve, minden reggel.

Szerkesztőség

és

kiaóhivatal:

Lévai F. sétatéri
nyomdájában.

Hirdetések

jutányosan vétetnek fel.

Felelős szerkesztő: **Vetró Lajos Endre.**

Kiadó-tulajdonos: **Lévai F.**

Az évforduló előtt.

Néhány nap mulva 50 éves évfordulója lesz annak, hogy a szabad sajtó első terméke, a magyar nemzet lelkesítő szózata, a „Talpra magyar“ megjelent.

Az utcán ezernyi ember várta izgatottan, kipirult arczczal, az első cenzura nélkül megjelenő verset.

Ezalatt a nyomdahelyiségben tanácskoztak lánglelkű ifjaink, hogyan és miként fogjanak hozzá tervük kiviteléhez.

Az ifjak merész vállalata, a lelkesedés tüze a nyomdászt is magával ragadta és a gordiusi csomót úgy oldotta meg, hogy, habár cenzura nélkül nem szabad, de a kéziratot kiszedi, ha arra erőszakolják.

A nemzet közkinceseért, a sajtószabadságért lelkesülő ifjak erre a nyomdát lefoglalták és a tulajdonosra ráparancsoltak, hogy a kéziratot azonnal szedesse és nyomassa ki.

A nyomdász az erőszaknak engedett. Ő maga állott a szedő-szekerény elé és az örök időkön át lelkesítő „Talpra magyar“ csakhamar megjelent.

Az utcán mindegyre sokasodó nép örömrivalgással fogadta.

A nemzet örömmámorban úszott. A cenzurának vége lett . . .

Azóta ötven esztendő telt el.

Ötven esztendő aránylag rövid idő egy nemzet életében. Mi mindamelllett óriási léptekkel haladtunk. A százados mulasztásokat iparkodtunk kipótolni és a sajtó terén elért és kivívott sikerünket a magyar nemzet hálásan ismeri el.

Ezalatt az ötven esztendő alatt városunk is sokat haladt. A siker egy részét a helybeli sajtó, joggal vindikálhatja magának.

Azonban közoktatásügyi, kereskedelmi, ipari és közgazdasági téren még nagyon sokat kell haladnunk, hogy a mai kor színvonalára emelkedjünk,

hogy városunk lakosságának jogos érdekeit kielégítsük.

A szabadsajtó kivivásának ötvenedik évfordulóján a közérdek, városunk lakosságának érdeke, még fokozottabb mérvben kell hogy kielégíttessék.

Ez érdekek előmozdítását akarjuk mi is tőlünk telhetőleg munkálni.

Midőn városunk és ezzel lakosságunk érdekei előmozdításán fáradozunk, csak arra kérjük a n. é. közönséget, legyen hozzánk bizalommal, ajándékozzon meg bennünket nagybecsű támogatásával és akkor hisszük, hogy munkánknak meglesz a kívánt sikere.

× **A vásártér rendezése** kérdésében az ipartestület és gazdasági egylet kiküldöttével f. hó 6-án d. e. 10 órakor, Nagy Sándor főkapitány betegsége folytán Szikszay Dénes városi tanácsnok, tanácsi kiküldött elnökle mellett megtartott, a tanácskozásban az iparegylet kiküldöttjei nem vettek részt, nem pedig egyrésztől azért, mert a tanács utasítása szerint az egyletek közül csupán a két legközvetlenebbül érdekelt egylet, az ipartestület és gazdasági egylet rendeltetett meghívni ez értekezletre, másrésztől pedig azért, mert az ipartestület magában foglalja iparegyleti iparos tagokat, s míg az ipartestület az összes iparosokat felöleli, az ipaaegylet azoknak alig egy ötöd részét számíthatja tagjai sorába, s így nyilatkoznia nem csak nem volt szükséges, sőt ellentétes utasítás esetében az iparosok akaratával ellentétbe kellet volna jönnie.

Az értekezleten azon tárgyhöz, hogy a gyalog-vásár — a barom- és gabonavásár érintetlen hagyásával — hozassék be a Kossuth-térre, az egyletek képviselői mindannyian hozzá szólottak, legnagyobb része ohajtáná a gyalog-vásárnak behozatalát, de csak az esetre, ha a barom- és gabona-vásár a szigetben, vagy más alkalmas helyen, hol az iparosok minden nehézség nélkül felkereshetők lennének, azonban míg ez a hatóság által keresztül nem vitetik, nem hajlandó bele menni abba, hogy az iparosok külön választassanak, mivel s vásár elszakgatása által vagy az egyik, vagy a másik ága a termelő népnek káro-

sodást szenvedne, ez az ág pedig, tekintve viszonyainkat, csak az iparos osztály lehet.

Az ipartestület kiküldöttei Pitzer Sándor és Félix Lajos kivételével a gazdasági egyesület kiküldötte szavazataikkal a vásártér kérdéseinek rendezése, illetve a gyalogvásárnak a baromvásártól való elválasztása kérdésében a gyalogvásárnak mostani helyén való fentartásához járultak, s azon kérelmüknek adtak kifejezést, hogy a vásártérnek megfelelő helyre áthelyezéséig a gyalogvásárt, hogy a vásártéren össze-vissza való kocszítás s ez által a talaj fellazítása s esős időben pocsolyává s feneketlen sártengerré tétele megakadályoztassék, s hogy a gyalogvásár tere begyöpösödhessen. — vegye körül korlással és a baromvásárt, különösen azt a területet, mely a vidéki baromállomány számára van rendelve s mely terület az eladó szarvasmarhák által soha sem töltetett be, s jövőre sem fog elfoglaltatni, legyen kisebbre, az iparosok számára pedig adjon ezen a téren is megfelelő helyet.

Napi hírek.

— **Márczius 15-ike.** Az iparegylet, a hmvásárhelyi ipartestület és iparos ifj. önképző egyesület tagjai együttesen ünneplik meg 50. évfordulóját márczius 15-ének. Az egyesület tagjai reggel 7 órakor gyülekeznek az iparegylet helyiségében, 8 órakor isteni tiszteleteken részt vesznek, este 6 órakor az egyesület helyiségében az ifjusági dalárda közreműködésével ünnepélyt, 7 órakor pedig társas vacsorát rendeznek; ez alkalommal a fent nevezett egyesület elnökei felhívják a tagokat, hogy a reggeli és a délutáni ünnepségen minél számosabban jelenjenek meg.

— **Márczius 15.** A szentesi utcza olvasóegylet mint az előző években, úgy az idén is hazafias lelkesedéssel üli meg márczius 15-ének évfordulóját. Részt vesz a kör a márczius 15-ki diszfelvonuláson saját zászlója alatt. Este 7 órakor pedig társasvacsorát rendez. A nagy nap jelentőségét méltató ünnepi beszédet Gonda József fogja mondani.

— **Az újvárosi olvasókör** a szabadságharc 50-ik évfordulóján, márczius 15-én este, vízmentes sátorban, alkalmi beszéd és szavallattal egybekötött társas vacsorát rendez. Vacsora: marhapaprikás, férfiaknak 1 liter borral 70 kr, nőknek fél liter borral 50 kr. — A kör a nyilvános ünnepélyen zászló alatt, zene kísérettel részt vesz. Este ugyancsak Kristó Sándor zenekara fog szolgálni. Társasvacsorára a körben lehet előjegyeztetni.

— **Kaszinónk.** A kaszinónak folyó hó 6-ára hirdetett s a tagok részvétlensége miatt elmaradt közgyűlését, mint értesülünk, tekintet nélkül a meg nem jelenőkre, ennek a hónapnak 20-án fogják megtartani.

— **Gyász.** Egy szép és kedves fiatal asszony halálhíréről értesülünk. K. Varga Imre jó módu gazdának a neje Marton Mariska

hunyt el f. hó 7-én este, mint hirlük, gyermekági lázban. A szép asszonynak betegségét is alig látta a család s bár dr. Koszorus külterületi orvos kezelte, a fiatal édes anyát nem lehetett megmenteni. Férje és nyolcz napos kis gyermeke siratja. Temetése ma, 8 óra után lesz a család Károlyi-utcza 7. s. a. házából.

— **Halálozás.** Engel Miksa törekvő iparos hétfőn este, 54 éves korában, szívszélhűdésben, hirtelen elhunyt. Temetése ma délután lesz Kinizsi utcza lakásából. A férfi delén elhunyt iparost felesége: Wilhelm Veron és öt gyermekén kívül nagyszámú rokonság gyászolja. Béke hámaira!

— **Betegség az iskolában.** Ilyen panasz érkezett a belső csomorkányi iskola öreg tanítójától, Gera Páltól. Ugyanis azt panaszolja a tanító, hogy az iskolában levő, rosszul készített sárkemenctől a vezetése alatt álló iskolában eddig 12 iskolás gyermek betegedett meg. Hát az lehet, hogy a megbetegedések oka nem épen a kemence, de hogy mi? azt kitudni kétségen kívül a hatóság kötelessége.

— **A Budapesten fennálló vásárhelyi kör** elnöksége a kebelében fennállott szakadás tárgyában a városi tanács mult évi 16010/97. számú végzésére jelentését beküldötte. Ezen jelentésében a kör ez idő szerinti elnöke sajnálattal jelenti ki, miszerint a két részre osztott kör úgy, hogy a pártok tagjai az elvi kérdésekre megegyeztek volna, egygyé olvasható nem volt, azonban mindkét párt abban egyértelműleg belenyugodott, hogy mindeniknél levő, a kör tulajdonát képező, okiratok és pénzek összeolvasztassanak s egy új kör alapításuk oly kikötéssel, hogy ebbe a körbe tagokul egyelőre csupán az 1896/97-iki tanévet végzett ifjak léphetnek be, a két párt tagjai közül pedig, nehogy jelenlétük tagsági jogaiknál fogva a kör életén befolyást gyakorolhassanak, egy év eltelté előtt senki be nem léphet. — Ilyképen s feltételek között az új kör megalakulván Köpörszói Dezső elnöksége alatt működését megkezdette, s az év folyamán, a mult évi viszályok után, működésében szép eredményre jutott, amennyiben 10 gyűlésen felolvastatott 12 dolgozat, tartatott 6 tudományos színezetű szabad előadás és 15 szavallat.

— **A ref. egyház kérelmei.** Bizony itt többfeléről szól az ének. Ugyanis azt kéri az egyház, hogy utalványozza a város a főgimnázium kerítésének egyezség folytán megígért költségeit; engedje át a főgimnázium és a székház lábában levő körfal alatti területet játszótérnek; készíttesse el a régi szokás alapján a főgimnázium körül és a Szeremlei-féle lelkészlak utcza vonalán a járdákat s végül, engedélyezze a főgimnázium udvarán furatot árterzi kút felesleges vizének, az emésztő gödrön keresztül, egy csatornában leendő elvezetését. Ezen ügyek elintézésénél valószínűleg a legnagyobb akadály fog felmerülni a játszótér átengedése tekintetében, mert mint tudjuk, közegészségi szempontból a sokáig szemétdombnak

használt terület egyáltalán nem felel meg a kiválomnak.

— **Egy ártézi kút ügye.** A Szentesi-utcai ártézi kút ügye, mely a vállalkozók hanyagsága, részben megszökése folytán olyan soká tudott tisztába jönni, úgy látszik, a végkifejlődés nyomán halad. A bizottság, melynek annyi baja volt a kút ügyével, már odáig el tudott jutni, hogy a számadásokat 42 frt 40 kr. pénztári maradvánnyal együtt beterjesztette s egyidejűleg kéri, hogy a bizottság részére a városi tanács a felmentvényt is adja meg.

— **A gyermek ambulatorium.** Alig kezdett a gyermek-gyógyintézet ügye egy kis lélekzethez jutni, már is felakadt. Úgyanis a szemkórház részére már építettünk egy díszes helyiséget s ép ezen okból a gyermek-gyógyintézet most hely nélkül marad, ha e részben idejekorán nem gondoskodnak az illetők. A szemkórház helyiségében, mi is azt hisszük, hogy egy másik intézet nem fér el, de elhelyezni nem is volna czélszerű az ott előforduló ragályos bajok miatt s így új helyiségről kell gondoskodni. A vöröskereszt egyesület helybeli fiókja már figyelmére is méltatta e körülményt s egy betérjesztésében igéri, hogy a gyermek-gyógyintézet czéljára szükséges helyiség bérösszegéhez 3 éven keresztül, az 1899. január hó 1-től kezdődőleg, évenkénti 100 frttal hajlandó hozzájárulni. Ez is egy lépés a célhoz való eljutáshoz.

— **Tűz** emésztette fel f. hó 7-én este 7 órakor Jakó Bálint Verbőczy-utcai házában nád fedett melléképületét. A tűz az istállóban keletkezett, keletkezésének oka ismeretlen. Ennél a tüzesetnél is kénytelen volt a közönség meggyőződni arról a nyomorúságról, melyben tüzoltó intézményünket tekintve városunk szenved, a hiányos felszerelés, a tömlő és egyéb szerek használhatatlansága egy viharos időben oly tetemes károsodást okozhat, hogy a szenvedett sérelmeket városunk közönsége soha sem heveri ki. Mit ér a drága pénzen tartott legénység, mit ér a legjobb szivattyú, ha a vezető esővek oly mizerabilis állapotban vannak, hogy azokat használni nem lehet. Itt volna már az ideje, hogy a tüzoltó intézmény, melyet oly sok költséggel tart fel a város, szerek és eszközök beszerzése által hivatásának megfelelővé tétessék, hogy a közönség ha áldoz, nyugodtan hajthassa le fejét éjjeli nyugalomra s ne kelljen remegnie, hogy a különben megfékezhető pusztító elem martalékává legyen összes vagyona.

— **Szerencsétlenség az utcán.** Tegnap délelőtt Koncz Pál gazdálkodó behajtott tanyájáról a vásárhelyi piacra. Visszafelé menet azonban a kocsija saroglyájához kötött csikó megvadult s éktelenül rugdalt jobbról-balra. Ugy történt azután a szerencsétlenség, hogy a megvadult csikó épen az uton áthaladó Béres Sándor öt éves kis leányát igen veszedelmesen arcul rugta. A kis leány összeesett, úgy emelték fel a földről. Nagy csoportosulás támadt s a súlyosan sérült kis leányt dr. Hahn orvoshoz vitték be, de mivel

dr. Hahn odahaza nem találták, az ép arra siető dr. Imre József orvost kérték fel, hogy a szegény kis gyermeknek az első segélyt adja meg. Dr. Imre József azután a szemkórházi helyiségben bevarrta a keservesen zokogó kis leány súlyos sebet.

— **A kórház kertje.** A szegény betegeknek is szükségük van üdülésre, talán nekik még jobban, mint az egészségeseknek. Ebből a szempontból indult ki Szikszay Dénes tanácsnok s hogy a betegek helyiségénél levő udvarnak jobb képe legyen, a városi kórháznál a kertészeti munkák mielőbbi foganatba vételét kéri.

— **Az idegen ásványvizek.** Ezek ellen hirdet az Erdélyrészi Kárpát-Egyesület harczot és méltán. A krondorfi, bilini, karlsbádi, gieszhübli és még Isten tudja miféle idegen ásványvizek, millió palack számra hozatnak be az országba s itt kiszorítják a hazai ásványvizeket, amelyek pedig minden tekintetben vannak olyanok, de különbek is, mint az idegenek. Azért kereste, a máskülönbben is magyarosító derék egyesület hatóságunkat, hogy az idegen ásvány vizeket a hazaiak előnyére rója meg fogyasztási adóval, hogy így erdélyi ásványvizeink abban méltó pártfogásban részesüljenek, amelyet már régtől fogva megérdemelnének.

— **Nyilatkozat.** Valamivel nagyobb fontosságú, mint viszkető hátú párbajhőseink ilyen czim alatt a közönség elé szánt közleményei. Medveczky W. Lajos adta be ezen czimmal választ a közigazgatási bizottság fegyelmi választmányához az ügyészi indítványra, melynek panaszos hangjában sok igazságot is mond el a jobb sorsot érdemelt szegény tisztviselő.

— **Kövezőink figyelmébe.** Járda készítettés ügyben árlejtségi hirdetményt küldött Salgó-Tarján nagyközség hatóságunkhoz minél szélesebb körben való terjesztés céljából. Az árlejtségi folyó hó 24-én d. e. 10 órakor tartatik meg nevezett községben, melyről az érdeklődő iparosoknak bővebb felvilágosítást a hatóságunkhoz megküldött hirdetmény nyujt.

— **Tisztogatási átalány.** Régen kéri már ezt a tanyai tanítók a várostól, azonban egyik kapott rá valamit, a másik pedig semmit se. E végből azután volt már olyan tanítónk is, mivel szolgáló nem akart lenni, átalányt a szolgáló fogadására pedig nem kapott, szépen felmondott a városnak. Azt a kérdést akarja tisztázni a községi iskolaszék azon előterjesztésével, hogy a város házipénztárából a 24 tanyai tanító részére egyenként havonkénti 4 frt tisztogatási átalányt, szolgáló felfogadására utalványozzon ki. Mi azt hisszük, hogy még az iskolák teljes és végleges átvétele az illető egyházaktól kieszközölve nem lesz, addig az efajta apró ügyeket a v. tanács tulajdonképen elintézni se tudja. Hanem az átvételnek csakugyan itt volna az ideje.

— **Országos vásár.** A dettai vásár folyó hónap 19—20. napjain fog megtartatni.

— **A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara** lépéseket tett arra nézve, hogy a kereskedő és iparos ifjuság számára, ezeknek is hogy mód és alkalom nyíljon képességüket a hadi pályán érvényesíteni, tisztii tanképző tanfolyam szerveztessék. Figyelemmel fogjuk kísérni a megindult mozgalmat s annak eredményéről a mi ifjúságunkat lapunk utján értesíteni.

— **Köszönet.** Mindazon nemes szívü urak és urnőknek, rokonok és jó barátoknak, kik feledhetlen és szeretett nöm váratlan halála által okozott fájdalmunkat a temetésen való megjelenésök által enyhíteni igyekeztek, ez uton is fogadják családom nevében is hálás köszönetemet. Idősb Zsarkó Sandor.

A csavargó.

Az apja elállította a városba. Nagyon jó helye volt a kis lánynak, de az a rossz guszthus volt benne, hogy sokáig nem szeretett egy helyen maradni.

Három napi szolgálat után ismét kint volt a tanyán.

— Hát te megint ott hagytad a helyed! — rivallt rá az apja.

— Elküldtek, — mondta a leány — mert nincs cselédkönyvem.

Az édes apja bármily szigorú volt is a 12 éves leányhoz, mégsem büntette meg, mert elhitte, hogy a leányt csakugyan a könyv hiánya miatt küldték el.

A tavalyi termés azonban szűken adta ki a kenyérré válót és a szegény tanyásnak éppen nem volt szüksége még egy kenyér fogyasztóra, mikor ugyis kisebb szelet jutott, mint máskor.

Az édes anyja másnap ismét behozta a városba.

A szegény asszony attól tartott, hogy cselédkönyv nélkül nem kap a kis lány helyet.

De kellemesen csalódott.

Két kézzel kapott a kis Julcsa után.

Julcsának azután a tanyai élet sokkal jobban tetszett és harmadnapra ismét otthon volt.

Bátran nyitott be a tanyába, mint a kinek a szénája a legjobb rendben van.

— Né féljenek édös, mondta az anyjának, nem hagytam én el a helyet, hanem haza küldtek, hogy a csizmát csinálják mög mer így mög-betegszök, oszt ők nem gyógyítanak.

A kis Julcsának a csizmája csakugyan rongyos volt. Az édes anya ismét elhitte a kis csavargó meséjét és elküldte „izibe“ a tanyai szusterhez, hogy csinálja meg mielőbb a csizmát.

A csizma már kész volt, de Julcsa semmi-féle hajlandóságot nem mutatott, hogy a gazdájához — a hol már kitelt az ideje — visszamenjen.

Ugy zavarták ki a tanyából. Julcsa azután úgy segített magán, hogy elment egy másik tanyába. Ott ismét hazudozott valamit, és a kis csavargót éjszakára megtürték.

Másnap ismét haza került.

Az édes anyja ismét elállította. A kis Julcsa cselédkönyv nélkül is olyan jó helyet kapott, hogy otthon soha sem volt olyan jó dolga.

Itt egy hétig birta. Egy hét mulva egy nagy kenyérral ment ki a tanyára.

— A gazdasszonyom — hazudta a kis csavargó — nagyobb lányt fogadott, engöm mög egy rokonnýáhon állított be, de majd csak hétfün köll helyre állani, oszt a forint foglalóbul a mit adott, égy könyeret vöttem, mert tudom hogy itthon ügyis szükibe vannak.

Másnap azután rájöttek a turpisságra a városban is, a tanyán is.

A kis csavargót ugyanis a gazdasszonya elkergette. Hogy azután üres kézzel ne menjen ki a tanyára, elment a kenyeres asszonyhoz és gazdasszonya nevében egy kenyeret kért.

Nem büntették meg érte.

— Gyerőknek még a kapitány előtt nincs törvénye — mondogatta az anyja, mikor a tanyára ballagott vele kifele.

De azért a törvényt az „apjuk“ bizonyosan möghozta kapitány uelkül is.

Üzleti tudósítás.

1898. márbzius 8.

Utolsó tudósításunk óta az üzlet Budapesten változatlan.

Mai piacunkon kínálva lett mintegy 700—800 mm. buza és elkelt a következő áron:

Uj-buza	11.70—11.90
ó-buza	12.30—12.50
tengeri	4.80— 4.90
árpa	5.60— 5.80
zab	5.60— 5.80
szalonna	48.—49.—

Árak métármázsánként

H I R D E T É S E K.

A „Neumann“ valamint a „Szegvári“-féle **emeletes hazban** (Nagy András-ártézi kúttal szemben) **utczai lakások** és **butorozott szoba kiadandó.** — Értekezhetni azok iránt **Neumann József** vaskereskedésében.

Egy jó házból való flú

 tanonczul

azonnal felvétetik

HEGEDŰS JÁNOS kéményseprő-mesternél

II. ker. Galamb-utca 10. sz.